

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

"TABOR" izhaja vsak dan, raz-
nedeje in praznikov, ob 18.
datumu naslednjega dne
mesечно po pošti D 12.50,
zemstvo D 20.50, dostava
D 14.—, na izkaznice
inštrati po dogovoru.

Naročila se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslaniha plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevnica
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odkazuje. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sobota 19. maja 1923.

Številka: 112

Mnenje ekstremnih srbskih radikalov o dr. Korošcu in njegovi po- litiki.

Naši klerikalni listi, posebno "Stra-
ža" žue prav radi citirajo razne "Balka-
nove" napade na demokrate itd., molče
pa kakor grob o napadih istega lista na
njih same. Mi se z "Balkanom" gotovo
ne strinjamo, med njim in med nami je
prepada, ki ni nič manjši kakor prepada
med nami in med "Stražo", vendar pa je
potrebno, da se od časa do časa ozremo
tudi v njegove kolone, da vidimo, kako
presoja razne politične dogodke. V šte-
vilki 128 od 12. t. m. prinaša "Balkan"
zelo karakterističen uvodni članek o dr.
Korošcu, iz katerega se jasno zrceli
mnenje ekstremnih radikalov o naših
klerikalcih, ki pa dokazujejo obenem,
da klerikalci s svojo sedanjo taktiko ne
bodo uspeli, da je vse njihovo delo za-
man. Srbi ne bodo nikoli dopustili, da
bi zmazala Koroščevo in Radičeva teza
o treh narodih in bodo vsak trenutek
pripravljeni, če treba tudi z orožjem za-
dusi vsak poizkus uresničenja Radi-
čevega in Koroščevega načrta. Da vidijo
tudi naši čitatelji, kako piše "Balkan" o
dr. Korošcu, prinašamo tu glavne od-
stavke članka: "Tudi on zanika narodno
jedinostvo. Največji sovražnik Slovencev
je — pop Korošec," "Balkan" piše:

"Velečastiti pop Korošec, sedanji vo-
dja večine Slovencev, se igra z ognjem.
Res je, da nas letošnja zgodnja vročina
dela precej neobčutljive za ogenj, toda
ogonj, katerega vnaša v duhove naše
javnosti zločinsko in lahkomišelnost pop
Korošec, postane za naš narod, a osobito
še za slovenski del lahko opasnejši nego
je opasna vročina in suša za pomladan-
sko setev. G. Korošcu se zdi, da je višek
modrosti in potrebe zastrupljati naš na-
rod z neslogo in razprtijo ravno sedaj,
rod je obojega že preveč. Morda pa je ta-
ko delo v programu njegovega avstrijsko-
vatičanskega čuvstvovanja? Zvest poli-
tičnim koncepcijam g. Radiča gre tudi
on po njegovih stopinjah ter zahteva, da
se mora ta naša država urediti na pod-
lagi nekega sporazuma. Tudi on, kakor
g. Radič pozablja, da so našo državo u-
redile zmage na bojnih poljanah in
mirovne pogodbe, ne pa kakšne "bratske"
sporazumi. Tudi on, kakor g. Radič zahteva,
da to državo uredi nekaj sporazu-
m treh narodov, ki se imenujejo Srbi,
Hrvati in Slovenci. Če zahteva to g. Ra-
dič v imenu Hrvatov, se da to do gotove
mere celo upravičiti s stališča nekakih
njihovih interesov, če pa zahteva to Ko-
rošec v imenu Slovencev, baš ker manj-
kajo ti interesi, to ni mogoče.

Hrvati so v davni, davni prošlosti
ipak imeli svojo lastno državo, borili so
se zanj in za svoje hrvatsko ime, znali
so ustvariti tudi svojo lastno individual-
nost in je njihova težnja, vrniti se v to
individualnost, deloma razumljiva kot
glas prošlosti. Kaj pa so napravili v
prošlosti zase, za svojo državo, svojo
svobodo in svoje ime Slovencev? Kdo je
sploh čul o njih v daljni in bližnji proš-
losti? Mala slovenska oaza na tromeji
tujinske pustije — to so bili Koroščevi
Slovenci vse do 1918. leta. Če bi se bila
svetovna vojna odločila zagovito za
centralne države, bi Slovenci v nekaj
desetletjih bili sploh izginili s površja.
Postali bi bili "Kanonenfutter", kakor so
od sreča želeli na Dunaju in tudi v Vati-
kanu. Ko hodi danes pop Korošec po
stopinjah Radiča, ki tudi Hrvate vodi v
pogubo, dela s tem morda nehote na to,
da se zgodi s Slovenci tako, kakor bi se
bilo zgodilo, če bi zavezniki ne bili zma-
zali, da postanejo namreč hrana dunaj-
skih, v sedanji dobi v prvi vrsti pa ita-
lijskih topov. Ko vse to ne bi bilo v

Politična misija generala Le Ronda.

Nova grupacija evropskih držav?

Beograd, 18. maja. (Izv.) Včeraj je
dospel semkaj francoski general Le Ron-
de. Na kolodvoru gaje sprejel oddelek
francoskih vojakov, odposlanci vlade in
vojni minister. Včeraj je posetil general
Le Ronde ministrskega predsednika Pa-
lišića in je ostal pri njem dalje časa v
živahnem razgovoru. Popoldne je bil da-
lje časa v avdienci pri kralju. Zvečer je
bil prirejen na čast visokemu gostu v
oficirskem domu banket.

Beograd, 18. maja. (Izv.) V politič-
nih krogih spravljajo prihod francoskega
generala Le Ronda v zvezo z novo gru-
pacijo držav v Evropi. V prvem redu
stoji Italija, za katero tekmujejo Anglija
in Francija, hoteč jo vsaka pridobiti za-
se. Pred par dnevi je posetil Mussolinija
angleški kralj, kar smatra Francija kot
nekako manifestacijo Anglije proti
Franciji. Italija je pri tej priliki dobila
od oficijelne angleške strani mgljaj, da
Anglija mnogo drži na sedanji režim v

Italiji. Francija hoče ta korak Italije pa-
rirati na ta način, da stopi v kar najžeje
stike z državami male antante. Tako se
tolmači tudi obisk maršala Focha na
Poljskem in v Čehoslovski ter posej
generala Le Ronda v Rumuniji in Jugo-
slaviji. Odprto je še vprašanje, ali bo šla
mala antanta čez drn in strn s Francijo.
Vodilni politik male antante, čehoslova-
ški zunanji minister dr. Beneš koleba
med Francijo in Anglijo in sedaj se bo
treba odločiti za eno ali drugo, ali pa
ostati pri do- danji politiki. General Le
Ronde bo obiskal v Beogradu vse vojaš-
nice, kar spravljajo v zvezo s kreditom, ki
ga je Francija dovolila paši državi za
oboroževanje. Iz stanja vojske hoče spo-
znati, kako se je ta kredit uporabil. Ob-
iskal bo tudi posadke v Skopju, Saraje-
vu, Novem Sadu, Zagrebu in Ljubljani.

Beograd, 18. maja. Včeraj je bil
general Le Ronde sprejet od kralja v
posebni avdienci.

Krasin v Londonu.

London, 18. maja. Semkaj je pri-
spei ruski delegat Krasin v svrhu po-
govorj z angleško vlado radi nedavno
nastalega diplomatskega konflikta. Vče-
raj je imel daljšo konferenco z lordom
Curzonom. Sodijo, da ne pride do prelo-
ma med Rusijo in Anglijo.

London, 17. maja. (Izv.) Razgovori,
ki so se danes vršili med zunanjim mi-
nistrom lord Curzonom in ruskim zastop-
nikom Krasinom, se drže v strogi tajno-
sti. Govori se, da sta razpravljala o po-

daljšanju s strani Anglije ruski vladi
stavljenege roka. Krasin je takoj po raz-
govoru stopil v stiko s svojo vlado.

Moskva, 17. maja. (Izv.) Ruski tisk
pravi v polemiki o ruski noti, da je od-
visno edino le od Anglije, ali zavlada
mir ali pa se razpiha nova vojna. Rusija
si vojne ne boji, vendar pa se ji ho sku-
šala izogniti ter želi, da bi vladali med
obema državama normalni odnošaji. Z
mimo vestjo pričakuje ruska sovjetska
vlada angleški odgovor.

Zadovoljni Poincaré.

Dohodki zasedbe daleč nadkriljujejo izdatke. — Francija pridobila in ostane v
Poruhrju.

Pariz, 18. maja. (Izv.) Na skupni
seji parlamentarnih odborov za zunanje
zadeve in finance je izjavil ministrski
predsednik Poincaré, da je zasedba Po-
ruhrja prešla v periodo ustaljenosti. Do-
bave iz zasedenega ozemlja, tudi če se
upoštevata delež reparacijske komisije,
daleko nadkriljujejo izdatke. Z mirno
vestjo lahko trdi, da bodo reparacije v
Poruhrju nesle mnogo več, kakor se je
sploh pričakovalo. Organizacija se izpo-
polnjuje od dne do dne. Francija lahko
ostane v Poruhrju, kakor dolgo bo to
smatrala za potrebno. Z zasedbo je le pri-

dobila in ne more pri tem ničesar izgubi-
ti. Trdno pa je odločena, držati to garan-
cijo tako dolgo v svoji oblasti, dokler
Nemčija ne poravnava svojih iz mirovnih
pogodb izvirajočih obveznosti. Na toza-
dave vprašanja je nadalje izjavil Poin-
caré, da bi se nemške reparacije mogle
zmanjšati edino le sorazmerno z medza-
vezniškimi dolgi. Predvsem pa mora
Francija skrbeti za svojo varnost pred
nemškimi napadi in za to bi zadostovala
nevtralizacija levega renskega brega. —
Oba odbora sta izjave ministrskega pred-
sednika z odobravanjem vzele na znanje.

—□—

Velike boje v Bolgariji.

Beograd, 17. maja. Vlada Srbo-
lijskega z vso odločnostjo nadaljuje
borbo proti mak-donstvoski komi-
teti. Ves jugoslovanski del Bolgarske je
spremenjen v bojno med vladnimi in
komitaskimi četami. Dan za dan se vr-
še redni spopadi. Nekateri kraji se že po-
polnoma očisti i komitov. Vojna komi-
tašev Todor Aleksandrov je bil ubit v
boju z vladnimi četami. Dan za dnem se
vrše nove akcije komitašev in ljudi,
ki so z njimi v zvezi.

Fochov povratak v Pariz.

Dunaj, 18. maja. (Izv.) Maršal Foch
je danes preko Dunaja odpotoval v Pa-
riz. V doglednem času namerava posetiti
tudi Jugoslavijo in Rumunijo. Njegove-
mu potovanju se pripisuje velika važ-
nost.

Bajke.

Pariz, 17. maja. (Izv.) "Journal" po-
roča iz Londona: Glasom vesti iz Cari-
grada so dobili vsi angleški oficirji v

Carigradu nalog, naj se vzdrže vsake de-
monstracije, ker se je bati grško-srbske-
ga(?) napada na Turčijo. Vest oficijelno
ni potrjena.

BORZA.

Curih, 18. maja. (Izv.) Sklepni tečaj.
Pariz 37.02, Beograd 5.75, London 26.64
Berlin 0.0120, Praga 16.54, Milan 26.97,
Newyork 554, Dunaj 0.0078½, žig. krone
0.0078½, Budimpešta 0.10 tri osmine.
Varšava 0.0116, Sofija 4.45.

Trst, 17. maja, devize: Beograd 21.40—
21.60, Pariz 136.50—137, London 95—95.20,
Newyork 20.475—20.575, Dunaj 0.0285—
0.03; valute: dinarji 21.60—22, dolarji 20.45
—20.55, 20 carinskih frankov 78.25—79.

Praga, 17. maja. Dunaj 4.60, Berlin
7.10, Rim 162.75, Budimpešta 62.50,
Pariz 221.30, London 154.875, Newyork
33.80, Curih 599.75, Beograd 35.25.

Berlin, 17. maja. Dunaj 66.33, Bu-
dimpešta 877, Milan 225.933, Praga
139.650, Pariz 312.217, London 214.711.87,
Newyork 46.533.37, Curih 842.887, Beo-
grad 48.977.

—□—

zvezi z velikimi slovanskimi in balkan-
skimi interesi, katerih jezuitsko-vatikan-
ska duša velečastitega Korošca ne po-
zna in ne razume — bi bilo v resnici naj-
bolje pahniti Koroščeve Slovence v —
tuje suženjstvo. Kar ni sposobno življe-
nja v svobodi, v svoji svobodi, je boljše,
da tako konča. Toda ker je vse to v
zvezi s temi velikimi interesi, ne more-
mo nikoli dopustiti, da bi tuje pete zo-
pet tlačile naše zemlje na ljubo kakemu
Korošcu, Radiču ali Spahu.

Naš narod, osobito srbski, je preveč
pretrpel in preli preveč dragocene krvi
za svobodo Slovencev, da bi sedaj do-
pustil, da jih kak Korošec s pomočjo
svojih nahujskanih volilcev spravi zo-
pet pod tuji jarem. Mi, ki smo osvobo-
dili Slovence tujcev, smo pripravljani
osvoboditi jih tudi Korošca. V svoji
nedavni izjavi je pop Korošec zatrjeval,
da smo Srbi, Hrvati in Slovenci trije
narodi. Samo na tej podlagi je mogoče,
po njegovem mišljenju, urediti naše no-
tranje državno razmerje. Na to ne bo
nikoli pristal noben Srbi! Ali bomo ži-
veli kot en narod v eni sami lastni svo-
bodni državi, ali pa se bomo razšli tako,
da bo vsak iskal svoje. V tem slučaju bi
mi Srbi smatrali Hrvate in Slovence za
nam sovražne narode in bi temu pri-
merno tudi postopali z njimi. Iz Zagreba
in iz Ljubljane nam pravijo, da bi se v
takem slučaju umešalo v naše zadeve
tudi inozemstvo, mi Srbi pa se te tuje
intervencije ne bojimo. Tudi če bi se
inozemstvo umešalo, bi se umešalo v
naš prilog, mislimo pri tem seveda ša-
mo na naše zavezniško inozemstvo, ne pa
na skrahirane prijatelje Radiča in Ko-
rošca.

Mi Srbi nočemo živeti v razdvojeni
državi treh narodov, kateri bi se po
vzgladu narodov nekdanje Avstro-Ogrske
neprestano bili med seboj in izpodrivali
drug drugega. Če Hrvati g. Radiča in
Slovenci g. Korošca mislijo, da lahko
stopijo iz skupnega državnega okvirja,
v katerega so prostovoljno stopili, naj
poizkusijo. Ako so pošteni, junaški in
res ljubijo svojo svobodo, katero jim
ogrožavajo Srbi, naj stopijo že enkrat
v odprt boj, naj prenehajo s svojim
bombardiranjem z — resolucijami. Eno
vprašanje je pa jim ho inozemstvo, osobito
nam prijeteljsko inozemstvo vedno mo-
ralo sveto ste li lagali 1 1918, ko ste
prepričevali vso zapadno Evropo in
Ameriko, da ste s Srbi en sam narod, ali
lažete danes, ko nam preko vaših vodi-
teljev Radiča in Korošca zatrjujete, da
so Srbi, Hrvati in Slovenci trije narodi?
Naj bo odgovor že kakršenkoli, tajni
svet bi tako prišel od prepričanja, da so
Hrvati in Slovenci ali neresni in otročji
ali pa zlobni. Neresni in otročji zato,
ker tako važno in resno stvar kot je
narodno edinstvo proglašajo danes za
sveto rešnico, jutri pa za grdo laž. Po-
kvarjeni in perfidni zato, ker so 1 1918
trdili, da so z nami eno radi gotovih in-
teresov, trdijo pa 1 1923, da z nami niso
eno iz gotovih interesov. Kakšni so ti
interesi, ne bi bilo težko uganiti. Leta
1918 bi bili Hrvati in Slovenci postav-
ljeni v isto vrsto s premaganimi Nemci
in Madžari, da niso zatrjevali, da so s
Srbi en narod. Rešili so se s tem zaku-
žene kazni. Leta 1923 zatrjujejo, da s Sr-
bi niso en narod, ker mislijo, da je mi-
nila vsaka nevarnost preiti v položaj
Nemcev in Madžarov, hoteč se na ta na-
čin brez kazni izvleči iz stanja, proti
kateremu so se borili od 1 1914—1918 in
preiti zopet v stanje, za katero so se
borili skupno s centralnimi državami.
Kakor Grki! Oni so, dokler je izgledalo,
da zmaga nemški Viljem, vsi ploskali
kralju Konstantinu, a ko se je nagibala
zmaga na stran zveznikov, so pognali
Konstantina in pozvali Venizelosa, da
jih reši, in ko jih je rešil, so zopet pre-
gnali Venizelosa in pozvali Konstanti-

na. Takih metod so zmogli samo perfidni in nepošteni narodi, ki so na lahek način dosegli svobodo.

Kako se, danes v zapadni Evropi misli o Grkih, je znano. Kako se bo mislilo o Hrvatih in Slovencih, zavisi od njihovega sedanjega zadržanja. Velečastiti pop Korošec je največji sovražnik in škodljivec Slovencev. Tega oni žagne, zaslepljeni po nepričakovani svobodi, ne vidijo, mogli pa bi kmalu ne samo videti, ampak tudi občutiti. Slovenci nimajo nikakega interesa dopuščati popu Korošcu, da prepričuje Srbe, da so oni balast za Srbe in sploh za to vašo državo. Če želi Korošec, da naj Slovenijo upravlja samo Slovenci — pop Korošec trdi, da žele — potem se lahko zgodi to, česar gotovo ne želi in kar bi zelo bolelo njihove žepce: da bodo vsi Slovenci iz srbskih krajev odposlani nazaj v Slovenijo.

Dasiravno je »Balkan« nam nasproten list, moramo priznati, da ima tokrat v marsičem popolnoma prav.

Politične vesti.

Dr. Korošec o sporazumu. Dr. Korošec je 17. tm. obiskal beograjski dopisnik zagrebeške »Riječi« in ga vprašal, ali smatra, da je z obrazovanjem homogene radikalne vlade rešena tudi državna kriza. Dr. Korošec je izjavil, da državne krize ni, ampak da so le različni nazori o notranji ureditvi države. Koalicijska vlada demokratov in radikalcev bi bila negacija volje, da pride do sporazuma v tem vprašanju. Zato je po njegovem mnenju homogena radikalna vlada korak naprej v reševanju notranje krize, na noben način pa ni zapreka za sporazum. V interesu države je pameten samo pravec prijateljskih pogajanj in sporazuma. S tem, da je Pašić odklonil sodelovanje s Pribeševićem, je pokazal, da hoče miren sporazum. Mi čakamo, da sedanja vlada z dobro upravo ustvari milje, v katerem se more izvesti sporazum, četudi samo po etapah. Jugoslovanski klub se trudi, da v popolnem sporazumu s hrv. republikansko seljaško stranko omogoči ta sporazum in niti ne misli na to, da bi do sporazuma ne došlo. »Markov protokol« je prvi dokument za dobro voljo pri nas in pri radikalih, da pride notranja situacija na pot konsolidacije. Pričakujemo tudi, da vlada deklaracije ne bo vsebovala ničesar, kar bi motilo dobro razpoloženje za sporazum. Na vprašanje, ali smatra sedanjo vlado za nerazrušljivo, je izjavil dr. Korošec, da nobena vlada ni nezrušljiva, a govoriti sedaj o zrušenju vlade, ki resno misli na sporazum, bi bilo netaktno in nespoštljivo, mi pa smo bili vsikdar lojalni političarji. — Kakor je videti, se dr. Korošec poskuša prav dobro habilitirati za — ministrsko stolico.

Radikalno velikosrštvo. Naša diplomacija je bila že od vsega početka izključna domena radikalne stranke, ker pa je ta stranka velikosrbska, nastopajo tudi vsi naši poslanci, konzuli in drugi zastopniki v inozemstvu veliko

srbsko. Razen par častnih izjem, nosijo vsa naša poslanstva, vsi naši konzulati samosrbske napise: »Poslanstvo kraljevine Srbije«, »Konzulat kraljevine Srbije«, »Delegacija kraljevine Srbije« itd. Poslaniki in konzuli se predstavljajo kot poslaniki in konzuli kraljevine Srbije. O kaki državi SHS ali o Jugoslaviji ni niti govora. V tem smislu informirajo ti naši zastopniki tudi inozemsko časopisje. Lansko leto, ko je potoval naš kralj v Pariz, so poročali, da potuje v Pariz »srbski« kralj. Pri odlikovanju čeških učenjakov s strani našega dvora, so delegati, ki so odlikovali izročili, storili ta akt kot delegati »srbskega« dvora. Beograjski delegati na kongresu intelektualcev, ki se je vršil te dni v Parizu, ki so bili odposlani s podporo vlade, so nastopali kot zastopniki Srbije, ne pa SHS, še manj seveda Jugoslavije. Takih primerov pa bi našli lahko še brez števila. Taki so torej zastopniki stranke, ki je danes na vladi, tisto stranke, katero povzdigujejo v deveta nebena naši klerikalci. Pred in med volitvami so bili klerikalci tisti, ki so najbolj udrihali po velikosrštstvu in »Straža« tudi še danes besno napada velikosrštstvo — njeni poslanci pa danes to velikosrštstvo podpirajo in se prav nič ne zgražajo nad tem, da radikalci polagoma a sistematično zamestajo državni grb, državno zastavo in državno ime ter uvažajo zopet srbski grb, srbsko zastavo in srbsko ime države. Kaj poreče k temu tisto naše ljudstvo, ki je volilo klerikalce samo zato, ker je hotelo, da pride do veljave tudi slovensko ime? Če bi bilo dozorelo in bi lahko mislilo z lastno glavo, bi jih obsodilo, toda sistematično poneumnevanje s strani klerikalnih demagogov je naše ljudi privedlo že predaleč, da bi imeli še lastno razsodnost.

Muslimani so nezadovoljni. Muslimanski klub je imel dne 16. tm. sejo, na kateri je razpravljalo o svojem stališču napram vladi. V klubu vlada velika nezadovoljnost, ker so muslimani popolnoma izključeni od direktnih pogajanj z vlado. Radikalci se zanje sploh ne zmečajo, dr. Korošec pa se pogaja v njihovi imenu, ne da bi bili o pogajanjih pravočasno in pravilno poučeni, kakor da niso enakopraven član federalističnega bloka. V Bosni delajo radikalci muslimanom razne težkoče in vsi volilci imajo utis, da vlada sploh ne misli na sporazum z dr. Spahom. Stavljeno je bil predlog, naj muslimanski klub zapusti narodno skupščino, vendar pa se bo o tem definitivno sklepalo še le po turških praznikih, ko se bo izkazalo, kako mislijo radikalci.

Ratifikacija pogodb v avstrijskem parlamentu. Narodna skupščina je danes sprejela trgovinsko in plovbo pogodbo med Avstrijo in Poljsko, nadalje avstrijsko-poljsko pogodbo glede izenačenja tu- in inozemskega obdačenja ter avstrijsko-jugoslovensko pogodbo glede uklinenja sekvestrov in ureditve drugih finančnih vprašanj med Avstrijo in Jugoslavijo ter pogodbo o razsodišču glede spornih vprašanj med Avstrijo in Madžarsko.

Dnevna kronika.

Judenburški dogodki. Prosimo vse one, ki so ali sami doživeli znane dogodke v Judenburgu l. 1918 ali pa imajo sicer konkretne podatke, da napišejo svoje spomine ter nam jih vpošljejo najkasneje do 25. tm. Istočasno prosimo vse, ki tudi sicer imajo kake zanimive reminiscence o nacionalnih dogodkih med vojno ter zlasti tik pred preobratom, da nam jih do istega dneva dajo na razpolago. — Uredništvo.

Klerikalna narodna zavednost. Vedno smo trdili, da je klerikalna narodna zavednost samo prazna krinka, katero si nasade takrat, ko jim kaže. Našteli smo tudi že nebroj dokazov, nov lep dokaz pa nam nudi klerikalni Diletantski oder v Lebnu. Lebenski klerikalci prirede na binkoštni ponedeljek 21. tm. dramatično predstavo v Ribnici na Pohorju in dasiravno je tam tudi slovenska gostilna, so si izbrali raj nemško gostilno znanege Edvarda Sollero mlajšega. Ta Sollero, po pokoljenju seveda Italijan, je bil pred osvobojenjem, posebno pa med vojno strasten sovražnik našega naroda, tak pa je ostal tudi po osvobojenju in samo njegovo delo je, da so v docela slovenski Ribnici dobili Nemci pri zadnjih državnozborskih volitvah celih 116 glasov. In tega človeka podpirajo sedaj naši klerikalci. Hočete še večji dokaz, kakšna je njihova narodna zavest?

Klopni vrh. Nemškutarski gostilničar Dolinšek ima v lovski koči gostilno na podlagi koncesije ruske podružnice SPD. Pretekli teden sta prišla dva mari-borska profesorja s 16 dijakmi na majski izlet in se oglasila v tej gostilni, ker kočar SPD še ni oskrbovana. Ko se je hči Dolinškega jezila nad nekim dijakom, se je eden gospodov opravičil, češ, da je gospodična dijakova slabo razumela, da fant ni mislil zlega. Nato se je v prostoškem tonu spravila ona še nad profesorja. Ko je on hotel Dolinšku pojasniti stvar, ga je Dolinšek prijel za ramo in ga sunil skozi vrata ven, z besedami: »Marsch hinaus!« Seveda je vsa družba takoj zapustila to zloglasno nemškutarsko jamo. Vprašamo planince, kdo bo še prestopil prag te kočice? Pa tudi rusko podružnico SPD, če ne misli takoj odvzeti Dolinšku svoje koncesije? Udeležene.

Stavka krojaških pomočnikov v Celju. Že dalj časa se je pripravljala stavka krojaških pomočnikov, ki je izbruhnila 13. tm. z zahtevo po 25% povišanju mezd. Izgleda, da bo stavka trajala delj časa, ker se krojaški mojstri branijo poviška. Pravijo, da vsled visokih cen že itak nimajo odjemalcev. Delavstvo bi si po njihovem mnenju lahko zboljšalo svoj gnetni položaj z nadurnim delom.

Konec požigalca. Nedavno so listi prinesli vest, da oblasti zasledujejo Ferdinanda Kumpa iz kočevske okolice, ki je osumljen dveh požigov. Kakor sedaj izvem, je zasledovanje ustavljeno, ker je Kump izvršil samomor.

Maršal Foch pride v Beograd. Iz Beograda poročajo, da poseti maršal Foch tudi našo državo. Čas prihoda še

ni natančno znan. Ministrski svet je na svoji četrtkovni seji razpravljalo o priravah in programu za sprejem. Podrobnosti še niso znane.

Prepovedan list. Ministrstvo za notranje zadeve je zabranilo širjenje in uvažanje v Budimpešti izhajajočega »Neues politisches Volksblatt«, ker piše proti interesom naše države.

Društvom in organizacijam. Odbor za prevoz judenburških žrtev opozarja vsa društva, korporacije in organizacije, v Ljubljani in po deželi, da se izvrši izkop žrtev v Judenburgu dne 29. maja, naker se rakve z žrtvami takoj prepeljejo v domovino, tako, da se pogreb v Ljubljani predvideno vrši dne 2. ali 3. junija. Odbor upa, da bodo vse naše narodne in kulturne organizacije, gospodarska in stanovska udruženja a svojo mnogoštevilno in slavnostno udeležbo pri pogrebu pokazala, da se zavajo, da je razmah našega kulturnega udejstvovanja sad, ki je vzklik iz krvi onih žrtev, ki so padle v boju za našo svobodo. V dneh prevoza in pokopa judenburških žrtev mora celi narod s tiho molitvijo obnavljati prisego zvestobe državi, ki je čuvarica naše svobode, v pobožnem spominu se moramo klanjati onim, ki so padli, da smo mi vstali.

Vozne olajšave udeležnikom pogreba judenburških žrtev. Obratno ravnanje južne železnice je udeležnikom pogreba judenburških žrtev v Ljubljani, ki se vrši dne 2. junija 1923, dovolilo 50% popust voznih cen potniških vlakov za enkratno vožnjo od nastopne postaje do Ljubljane gl. kolodvor in nazaj. Te olajšave veljajo iz vseh postaj v območju obratnega ravnateljstva Ljubljana, iz- vzemši proge Bares-Pakrac. Da se morejo udeležnikom, ki žele biti deležni voznih olajšav, pravočasno dostaviti potrebne izkaznice, prosi odbor vsa društva, organizacije, korporacije, občine in razne deputacije, da prijavijo število udeležencev, naker bo odbor doposlal potrebno število izkaznic. Osebe, ki se žele udeležiti pogreba kot posamezniki in ne kot člani društva, organizacij, občin ali raznih deputacij, morajo istotako zaprositi za dološiljatev izkaznice. Odbor želi v svrhu olajšave in pospešitve dela, da posamezniki prijavijo udeležbo na pogrebu najbližjim in najprikladnejšim društvom, deputacijam itd., da jim potem te korporacije izročijo izkaznice. Odprava se vrši na ta način, da kuni vsak udeleženec pri stopni postaji celo enosmerno vozno karto in istotam zahteva, da se mu žigosa vozna karta in izkaznica. Tako žigosana vozna karta velja v zvezi z izkaznico tudi za povratno vožnjo. Prekinjenje vožnje ni dopustno. Odbor je zaprosil tudi za vozne olajšave po državnih železnicah, vendar pa do sedaj še ni dobil rešitve. Narodna dolžnost velewa, da je udeležba pri pogrebu veličastna.

Srečen padee. Minulo soboto je padla v Novem Sadu neka delavka z drugega nadstropja neke nove zgradbe. Ker je padla na kup peska, je dobila samo lahke poškodbe in ostala pri življenju.

Guy de Maupassant:

Posvečeno Paul Hervieu-ju

Testament.

(Konec.)

Notar je dvakrat zaklenil vrata in začel čitati oporoko, potem ko je pred nami odprl ovitek, zapečaten z rdečim pečatnim voskom in čigar vsebina mu je bila nepoznana.

Nenadoma moj prijatelj umolkne, vstane, vzame iz svoje mizice star papir, ga razgrne in dolgo poljublja ter končno nadaljuje: »To je oporoka moje srečno ljubljene matere:

Podpisana Ana Katarina Genovefa Matilda de Croixluce, zakonska žena Janeza Leopolda Jožefa Goutran de Courcils, zdrava na duhu in na telesu, izražam s tem svojo poslednjo voljo.

Najprej prosim Boga in potem svojega dragega sina Renéja odpuščanja za dejanje, ki sem ga storila. Mislim, da je moj otrok dovolj velikodušen, da me razume in mi odpusti. Trpela sem vse svoje življenje. Moj soprog me je poročil zaradi denarja, nato me je zaničeval, krivo razumeval, trpinčil in končno neprestano varal.

Jaz mu odpuščam, vendar mu ne dolgujem ničesar. Moja starejša sinova me

nista ljubila, me nista razvadila s pozornostmi, komaj da sta še ravnala z menoj kakor z materjo.

V svojem življenju sem bila zanje to, kar sem morala biti: po smrti jima ne dolgujem ničesar več. Krvne vezi ne obstojajo brez neprestane ljubezni, ki jo posveča vsak dan. Nehvaležen sin je manj nego tujec; on se je okrilil zločina, kajti on nima pravice, biti indiferenten proti svoji materi.

Vedno sem trepetala pred ljudmi, pred njih krivičnimi zakoni, njih nečloveškimi navadami, njih nesramnimi predsodki. Pred Bogom se mi ni treba več bati. Mrtva vržem od sebe sramotno hlinjenje, ne bojim se več, povedati svojih misli, priznati in podpisati skrivnosti svojega srca.

Vse moje premoženje, v kolikor mi zakon dopušča, da z njim razpolagam, prepuščam v hrambo svojemu iskreno ljubljemu ljubimcu Petru Germer Simon de Bourneval, da preide končno na najinega dragega sina Renéja.

(Sicer pa je ta poslednja volja na bolj precizen način izražena v notarskem aktu.)

In pred najvišjim Sodnikom, ki me čuje, izjavljam, da bi proklinjala nebo in življenje, če ne bi bila našla globoke

udane, nežne in trdne ljubezni svojega dragega, če ne bi bila razumela v njegovem objemu, da je ustvaril Stvarnik bitja, da se ljubijo, podpirajo, tolažijo in da jočejo skupaj v urah bridkosti.

Oče mojih starejših sinov je gospod de Courcils. Samo Renéju je dal življenje gospod de Bourneval. Prosim Gospoda, ljudi in njih usode, da postavi očeta in sina nad socialne predsodke in da ustvari med njima ljubezen do smrti in da mi ohranita ljubezen, ko bom že v svoji krsti.

Matilda de Croixluce.

Gospod de Courcils se je dvignil; zakričal je: »To je oporoka blazne ženske!« Nato je stopil gospod de Bourneval za korak naprej in je izjavil z močnim in ostrim glasom: »Jaz, Simon de Bourneval, izjavljam, da vsebuje to pisanje samo čisto resnico. Pripravljen sem to dokazati s pismi, ki jih imam.«

Po teh besedah je stopil gospod de Courcils proti njemu. Zdelo se je, da se hočeta spoprijeti. Trepetaje sta si stala nasproti, oba velika, eden debel, drugi suh. Mož moje matere je iztisnil jecljanje: »Vi ste podlež!« Drugi je izpregovoril odločno in suho, kakor prej: »Gospod, sestaneva se še drugod. Že davno bi vas bil oklofotal in izzval, če mi ne bi bil

za časa njenega življenja predvsem pri sreč mir uboge žene, kateri ste vi povzročili toliko gorja.«

Nato se je obrnil proti meni: »Vi ste moj sin. Ali mi hočete slediti? Jaz nimam pravice, vas odvesti, vendar se je hočem poslužiti, če me hočete spremiti.«

Stisnil sem mu roko, ne da bi kaj odgovoril. Skupaj sva odšla. Bil sem gotovo do treh četrtin blazen.

Dva dni po tem dogodku je gospod de Bourneval v dvoboju ubil gospoda de Courcils. Moja brata sta iz strahu pred škandalom molčala. Jaz sem njima odstopil in onadva sta tudi sprejela polovico premoženja, ki ga je zapustila moja mati.

Nadel sem si ime svojega pravega očeta in odložil ono, ki mi ga je dajal zakon in ki ni bilo moje.

Gospod de Bourneval je umrl pred petimi leti; jaz še do danes nisem prebolel te izgube.

René je vstal, napravil nekaj korakov in se postavil meni nasproti: »Da! Trdim, da je testament moje matere eno najlepših, najbolj lojalnih in največjih dejanj, ki jih zamore žena storiti.

Ali ni to tudi vaše mnenje?»

Jaz sem mu prožil obe roki: »Da, prijatelj, prav gotovo.«

Mariborske vesti.

Maribor, 18. maja 1932.

m Inzerente opozarjamo, da sprejemo oglese za binkoštno številko samo do 9. ure dopoldne. Uprava »Tabora«.

m Srebrno poroko je obhajal v četrtek 17. tm. g. višji davčni upravitelj Anton Štepec s svojo soprogo Josipino. Vrlemu narodnjaku kličemo še na mnogo let!

m Protežiranje Nemcev pri našem magistratu in zakotno pisarjenje. Naš mestni magistrat se mnogo bavi z zakotnim pisarjenjem v prilog zagrizenim Nemcem in nemurjem. Osebe, katerim so bile prošnje za podelitev državljanstva radi policijskih poročil o njihovem protidržavnem mišljenju in delovanju, odbite, se zatekajo dosledno k gotovemu gospodu na magistratu, ki jih sprejme z rokavicami ter da takoj temu ali onemu uradniku nalog, da jim sestavi prošnjo za sprejem v občinsko zvezo. Razen tega pa morajo uradniki na ukaz tega gospoda predstavljati strankam nemške vloge in razne sezname. Dobro bi bilo, da bi se občinski svet malo zainteresiral za to stvar.

m Rekrutacija 1. 1903. Komanda mariborskega vojnega okruza razglašala, da se vrši za mesto Maribor nabor dne 29. in 30. maja 1923 v Dravski vojašnici (Vojaški trg). Nabora se morajo udeležiti vsi rekruti letnika 1903, vpisani v rekrutni spis, dalje vsi privremeno nesposobni rekruti letnikov 1899, 1900, 1901 in 1902, vsi obvezniki do 38. leta starosti, ki še niso bili iz kakegakoli vzroka rekrutirani in vsi, ki so leta 1892 rojeni in so bili pod Avstrijo začasno nesposobni. Podrobnosti so razvidne iz proglasa, nabitega na obč. deski.

m Orjana. Danes v soboto dne 19. tm. zbirališče akcijske čete na sportnem igrišču »Maribor« točno ob 7. uri zvečer. Za vsakega člana akcijske čete je prihod obvezen. — Čelnik.

m Prvi spomladanski izlet kolesarskega in motocikl. društva »Peruna« je na binkoštni ponedeljek v smeri proti Pesnici. Zbirališče ob 14. uri pred klubovim lokalom, gostilna »Orni Jurij« v Vetrinjski ulici. Izlet je za člane obvezen, vabijo se pa tudi vsi prijatelji kluba. Vožnja ne bo naporna, zato je želeli, da se tudi dame v precejšnjem številu odzovejo vabilu. Ob slabem vremenu se izlet preloži.

m Pojasnilo. Svoječasno smo poročali o novem odboru kolesarskega društva »Peruna« ter omenili, da je poprej obstojala nevarnost, da se to slovensko društvo pomešarodni. Naše poročilo so nekateri napačno razumeli in smo vsled tega dolžni izjaviti, da pri tem nismo mislili na g. Kumerca, prejšnjega predsednika, ki je bil vedno pravi mož na svojem mestu in mu je tudi novi odbor izrekel za uspešno delovanje posebno priznanje in zahvalo.

m 73 mariborskih trgovcev pred sodiščem. K naši notici pod tem naslovom nam je poslal Trgovski gremij popravek, v katerem izjavlja, da naše poročilo ni resnično. Mi smo se informirali na pristojnem mestu in lahko ugotovimo, da je policija res ovadila sodišču 73 tukajšnjih spekeristov in da se bodo res morali zagovarjati zaradi navijanja cen. Tozadevni akti se nahajajo sedaj na policiji, ki poizveduje generalije obtožencev. Ni pa točna vest, da se bo razprava vršila že danes t. j. v petek dne 18. tm. Izvemo pa, da bo razprava razpisana na sedaj še nedoločeni datum v prvi polovici junija, kar beležimo le kot kronisti. Pristavljamo še, da je mariborsko trgovstvo premarčano, da policija po nepotrebnem šikanira trgovce. Zadevo bo razčistilo sodišče.

m Iz naše varnostne službe. Mariborska policija je uvedla v svrhu uspešnejšega kontroliranja ponoči policijske bleikliste. Taka služba je bila v Mariboru že davno potrebna in jo je le pozdraviti, ker je na ta način omogočeno uspešnejše zasledovanje zločincev, katerim se lahko tiho približa in jih tako lažje zasači. — Očita se mariborski policiji, da premalo pazi na mestne nasade. Skrb za naš lep park je sicer vse hvale vredna, toda pritožbe treba nasloviti na mestni magistrat, v katerega kompetenco spada jo mestni nasadi. Pri skrčenem stanju policije ni mogoče pri vsakem drevesu postaviti posebnega stražnika. Policija, ki se nam zadržuje, stalno kontrolira

po nasadih in je že tekom letošnjega leta poslala mestnemu magistratu krog 50 prijav, katere pa mestni magistrat menda pokoplje v svoj arhiv, mesto da bi proti dotičnemu postopal in zahteval odškodnino. Treba pa je tudi vzeti v obzir, da se policijskim uslužbencem ne godi nič boljše, kakor ostalim državnim uslužbencem, ki se bore s pomanjkanjem. To dokazuje tudi dejstvo, da je skoraj polovica stražnikov bolnih in pri svoji bedi ne morejo izvrševati težke in odgovorne službe tako, kakor si marsikdo predstavlja.

m Huda zakonska polovica, o kateri smo poročali v včerajšnji številki, ni tako huda, kakor se nam jo je slikalo vsled napačnih podatkov poškodovanega moža. Mož rad pije in je v pijanosti hud razgrajal. Radi tega je presedel že par let v zaporu. Tudi kritičnega dne je z nožem napadel ženo, ki se je seveda branila, pri čemur ji je pomagal njen sin. Policija ni intervenirala, ker se v zadeve zakoncev v stanovanjih ne sme vmešavati. Toliko resnici na ljubo.

m Vlom v skladišče usnja. V noči od 16. na 17. maja so doslej neznan vlomilec poskušali vlamiti v Badlovo skladišče usnja v Lekarjski ulici. Vlomilec so bil od stražnika pregnani in svojega posla niso mogli dovršiti. Spravili so se na železno mrežo, katero so skušali odstraniti, za kar pa so imeli premalo časa.

m V naše vojaštvo je silno zaljubljena neka Micika Javornik. Policiji njena ljubezen nič kaj ne ugaja in jo je že večkrat izgnala iz mesta. Toda Micika se ne more premagati in se večkrat skrivaj vrne, da pogleda, kako se godi našim vojakom. Tudi včeraj je prišla po skrivnih poteh v mesto, za kar bo morala v zaporu delati pokoro. Ljubezen je pač huda stvar!

m Med hlapci. Hlapca tukajšnje požarne brambre Avgust S. in Jožef T. sta se dne 15. tm. hudo sprla, tako da je hotel Jožef Avgusta prebosti z vilami. Seveda se je Avgust branil in je hotel Jožefu iztrgati vile ter ga eventualno tudi prebosti. V tem hipu pa je priskočil tretji hlapec Peter G. in je udaril Jožefa z lopato po glavi. Komedija se je končala na rešilni postaji, kamor se je zatekel krvavoglavi.

m Osoren živinski gonjač. Alfred J. je gnil 54 glav živine proti klavnici. Med potjo pa je kravam zadisala zelena trata ob cesti in gonjač Alfred, ki ima očitno zelo široke pojme o zasebni lastnini, jim je dobrodušno privoščil ta užitek. Čez nekaj časa je pritekel nadenj posestnik te trate z redarjem. Alfred pa se kljubovaje ni hotel umakniti, ampak je še redarja nahrnil ter bo imel opravila s sodiščem.

m Kavarna v mestnem parku. Pri lepem vremenu dnevno koncert od pol 17. do pol 19. in od 19. do 24. ure. Sladolei in domače pecivo.

m Sobota 19. in ponedeljek 21. tm. v Grajski kleti koncert polnoštevne železničarske godbe »Drava«. Začetek ob pol 20. uri.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Petek, 18. maja: Zaprto.

Sobota, 19. maja: Faust, izv. gostovanje g. Balabana, (bariton) g. Sowilskega (tenor) g. Zathega (bas) članov ljubljanske opere.

Nedelja, 20. maja: Ob 15. uri Pogumni Tonček, izv. Mladinska predstava. — Ob 20. uri »Pri treh mladenkah«, izv. (kup.) Gostovanje g. Sowilskega, člana ljubljanske opere.

Ponedeljek, 21. maja: Ob 15. uri »V kraljestvu palčkov«, izv. Mladinska predstava. Vprizori dekliška osnovna šola v Studencih.

—□—

Gg. abonentom. Pri nepreklicno zadnji predstavi »Faust«, v soboto, dne 19. tm. imajo vsi gg. abonentni sledeče ugodnosti: Kdor izmed gg. abonentov se izkaže pri dnevnih blagajni z abonentno legitimacijo, dobi kjerkoli hoče prostor z 40% popustom. Te vstopnice se lahko dvignejo danes in tudi še jutri v soboto dopoldne in popoldne pri dnevnih blagajni.

Zadnjič v sezoni. Opozarjamo cenj. občinstvo na zadnjo predstavo »Faust« v tej sezoni, ki se vrši v soboto 19. tm. Posetijo nas najodličnejši gosje ljubljanske opere g. Balaban (bariton), g. Sowilski (tenor), g. Zathey (bas). Predzadnja

predstava »Faust«, kjer so gostovali ti gostje, je bila ena najboljših glasbenih predstav te sezone in bo nudila v soboto gotovo izvanredni umetniški užitek. Partije so sledeče razdeljene: Faust: g. Sowilski (gost); Margareta: ga. Mitrovičeva; Valentin: g. Balaban (gost); Siebel: gđ. Gajeva; Brandner: g. Janko; Marta: gđ. Kogejeva; Mefisto: g. Zathey (gost). Dirigent in režiser g. Mitrovič. Povdarjamo, da je to nepreklicno zadnja predstava »Faust«.

Binkoštni prazniki v mariborskem gledališču. Na binkoštno praznike se vršita v mariborskem gledališču dve mladinski predstavi. Prva v nedeljo, 20. tm. ob 15. uri »Pogumni Tonček«, druga v ponedeljek 21. tm. ob 15. uri »V kraljestvu palčkov«. O obeh predstavah bomo še poročali. Za danes omenjamo, da sta obe predstavi jako lepo uspeli in so se malčki izbornjo zabavali.

Kultura in umetnost

x Glasbena Matica. Po vseh prvovrstnih koncertih, ki so jih razna tuja in domača pevska društva priredila v našem mestu, stopa dne 6. junija t. l. naša Glasbena Matica kot zadnja to spomlad v koncertno dvorano. Njen zbor, ki ga od novega leta sem vodi g. rav. Topič, se zadnje tedne zelo marljivo vežba in šteje danes 95 izvršujočih članov. Ženski zbor, ki je spočetka malo pešal, se je medtem očitno izboljšal in razpolaga z zares jako dobrimi glasovi. Tudi gđ. Slavica Mezgečeva je med njimi in bo pri koncertu nastopila z nekaterimi soli. Za danes bi bilo menda umestno omeniti, da bo Matica pela en »rukovet«, ki ga je Stančkovič proizvajal in sicer pride isti kot zadnja točka na vrsto. Za poslušalca obeh koncertov bo vsekakor zanimivo slišati razliko v proizvajanju, in kako si vsak dirigent po svoje razlaga ene in iste motive.

x V kraljestvu palčkov. Utrinki povodom uprizoritve dne 13. tm. v Narodnem gledališču. Po dolgem presledku — vendar enkrat zopet mladinska predstava! Iz kako žive potrebe je zrastle, temu je bilo dokaz do zadnjega kotička razprodano gledališče, a še bolj dolga vrsta solznih obrazov naše dece, ki je zastoj upala in čakala na vstop v Talijin hram. Bodi ta pojav glasen memento gledališki upravi, da pač naj ne zabi naše mladine, temveč naj nudi našemu doraščajočemu zarodu, našemu upu in čvetu bodočnosti, vsaj trohico tiste duševne hrane, katere si tako hlastno poželi in po katere tako nestrno hrepeni. Ulica in slaba tovaršija neprestano kvarno delujeta, a kje ostajajo skrbni vrtnarji, ki z večjo roko zatirajo vso to strupeno zel, ki tako bohotno poganja na vseh koncih in krajih. Dom večkrat peša in šola ne zmaga vsega! — Gledal sem med predstavo vse te neštete obraze naših mladih in najmlajših! Oj kako so jim žarele oči, kako so se jim smejala lica, ko so gledali na odru oživetvorjene sanje o vsem čarobnem svetu svoje bujne domišljije. Mile, v srce segajoče pesmice ter tajinstvena godba, vse to in še marsikaj je božalo njihove dovrzete duše, da so se zazibale v prelestni sen osrečujočega in blažega življenja lepote in vseh njenih sestric. Marsikatero odraslo oko — materino, očetovo — se je srečalo s česom teh srečnih in njihova sreča se je prelivala iz srca v srce ter ustvarjala razpoloženja za vse, kar človeka dviga in blaži! — Da, neznošno skrbi za vsakdanji grižljaj kruha nas tajejo do belih kosti, a ne zabimo v tem boju, v tem morju človeškega gorja na naš doraščajoči zarod, ki tako hrepeniše išče opore v svojem duševnem žitju. — Marljivi zarod pa, ki nam je s temeljito pripravo in gojavo tudi z velikimi žrtvami podli v vsakem oziru prav dobro uspelo, vsaj vso in glasbeno prav lepo in v etičnem oziru globoko zasnovano mladinsko predstavo, pa pozivljamo, da jo ponovi, kajti siguren sem, da bo še parkrat napolnila naše gledališče.

Turistika in sport.

x Klopni vrh, koč marib. podružnice SPD je čez binkoštno praznike oskrbovana. — Odbor SPD.

x Mariborska koč. Kdor želi za binkoštno prenočišče, naj si nabavi nakazila za prenočišča pri tvrdki Pinter & Lenard pravčasno. — Odbor SPD.

Sokolstvo.

x Načelstvo Kola jahačev naznanja, da se vrši vaja v jahanju v nedeljo ob 9. uri. Zbirališče ob pol 9. uri v Narodnem domu. Bratje, pridite vsi! Zdravo!

Sport.

x ISSK Maribor naznanja, da nastopi v nedeljo dne 20. tm. popoldne v tekmalih napram Amaterjem, Dunaj ter Rapidu, Gradeo, s svojim prvim moštvom v dveh oddelkih, v sestavi s tukajšnjim SK Rapid. — Cenjeno občinstvo opozarjamo na ti tekmi, kateri bodeta nudili prvo vrstno nogometno igro, ter vabimo k številni udeležbi. Igralo se bode ob vsakem vremenu. — Odbor.

Objave.

x Mestni kino. »Veliki flirte, prekrasna ljubavna drama v 6 dejanjih z Eke Schmid v glavni vlogi se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Izpred sodišča.

Maribor, 16. maja.

Prijatelj bučlice.

V noči na 28. aprila 1922 je bilo na Kolodvoru na Pragerskem vlomljeno v plombirani železniški voz, ki je bil v Čakovcu natovorjen z vrečami bučnega zrnja in namenjen v Trst. Iz voza je vlomilec odnesel dve vreči po 50 kg. Kot storilca se je osumilo 23letnega sedlarkega pomočnika Štefana Štefaniča in Podove, okraj Maribor, ki je na zele slabem glasu in že trikrat kaznovan radi hudodelstva tatvine. Štefanič je namreč kmalu po vladu zamenjal pri izdelovalstvu bučnega olja Pavlu Pivcu na Selah okoli 50 kg bučnega zrnja za približno 11 l olja. Ko je izvedel, da je darmerija začela proti njemu poizvedovati, je pobegnil v Bosno. Tam se je pri svojem službovalcu izdal kot Anton Štefenjak, da bi ga orožniki ne prišli. Koncem marca se je vrnil zopet domov in bil aretiran. Štefanič taji tatvino in pravi, da je eno vrečo bučnega zrnja kupil v kolodvorski čakalnici na Pragerskem od neznanega Hrvata. Nadalje se zagovarja, da je od takrat, ko je bil po »nedolžnem« zaprt, tako previden, da si vedno zabilježi, kje je vsak dan bil in kod je hodil. On pravi, da je bil kritično noč pri svoji ljubici Rozi Ranšer v Frajštajnu, česar pa ta ne more potrditi. — Okrožno sodišče ga je obsodilo radi hudodelstva tatvine na 8 mesecev težke ječe.

S stiletom v hrbet.

Po polnoči 22. januarja so se vračali iz Senčarjeve gostilne pri Mali Nedelji v Spodnje Kuršince, okraj Ljutomer, Anton in Marija Verbnjak v družbi Fr. Hanžekoviča, Martina Zmazek in Lize Vojsk. Med potjo domov je nastal prepri med Antonom Verbnjakom in Ivanom Tivadarjem. Tekom prepria je prvi zadnjega, ker ga je držal za vrat in ga davil, trikrat udaril s palico po glavi, pri čemur ga je lahko poškodoval. Poškodovanemu pa je prišel na pomoč brat 26 letni posestniški sin Franc Tivadar, ki je zamahnil s svojim dolgim nožem stiletom proti hrbtu Antona Verbnjaka. Zadel pa je pri tem Frana Hanžekoviča, ki je stal istotako v gruči. Zabojeni je takoj padel, in ko je že ležal na tleh, ga je še posestniški sin Alojz Slekovac udaril s krampom po nogah in ga s tem lahko telesno poškodoval. Poškodba na hrbtu je težka, ker so bili poškodovani živci hrbtenice ter je bila prizadeta s takim orodjem in na tak način, s čimer je navadno združena smrtna nevarnost. Franc Tivadar je bil pred senatom obsodjen na 8 mesecev težke ječe, dočim se bodo Anton Verbnjak, Alojz Slekovac in Ivan Tivadar zagovarjali pred okrajnim sodiščem v Ljutomeru.

Navdušen Radicevec.

Posestnik Josip Krčmar v Križevcih, okraj Murska Sobota je bil obsojen radi pregreška po čl. 100 volilnega zakona na 20 Din. globe. Pri volitvah v narodno skupščino dne 18. marca je vrgel naravnost kroglico v sedmo točko Radiceve škrinjice ter s tem kršil volilno tajnost.

—□—

Gospodarstvo.

g. Produktne borze 17. maja. Zagreb:
V din. po 100 kg postavno bačka odn.
vojvodinska postaja: pšenica 445—450,
koruza rumena 255—265, bela 290—305,
rž 365—375, ječmen za pivovarne 325—
335, za krmo 300—305, oves 285—300, moka
»3« 675—705, »2« 650—680, »4« 625—655;
tendencija mirna. Borzi v Beogradu in No-
vem Sadu radi pravoslavnega Spasov-
dana niste poslovali.

g. Razstava v Novem Sadu. V Novem
Sadu se bo vršila od 10. avgusta do 10.
septembra t. l. razstava. Razstaviti smejo
tudi inozemske tvrdke, ki imajo v naši
državi protokolirana zastopništva. Raz-
stavljaleci naj vpošljejo svoje prijave
najkasneje do 31. maja t. l. razstavemu
uradu (Novi Sad, Furtoška ulica št. 65).

g. Dobava strojnega olja in masti. V
pisarni smodnišnice v Kamniku se vrši
dne 29. maja t. l. ob 11. uri dopoldne
druga ofertalna licitacija za dobavo 600
kg olja za mazanje strojev in 150 kg to-
vočne masti za mazanje strojev. Pred-
metni oglaš je v pisarni trgovske in o-
brtniške zbornice v Ljubljani interesen-
tom na vpogled.

g. Dobava belih in pisanih desinficiranih krp. Pri ravnanstvi državnih
železnic v Subotici se bo vršila dne 29.
maja t. l. ofertalna licitacija glede do-
bave 5 vagonov pisanih in 1 vagona be-

lih desinficiranih krp. Predmetni oglaš
je v pisarni trgovske in obrtniške zbor-
nice v Ljubljani interesentom na vpo-
gled.

g. Dobava steklarskega materiala. Pri
ravnateljstvu državnih železnic v Subo-
tici se bo vršila dne 29. maja t. l. ofer-
talna licitacija glede dobave steklarske-
ga materiala (cilindri, čaše za elemente
itd.). Predmetni oglaš je v pisarni tr-
govske in obrtniške zbornice v Ljubljani
interesentom na vpogled.

Svetovni šah. mojster Jacques Mieses,
ki je na zadnjem turnirju v Liverpoolu
dobil prvo darilo, namerava v kratkem
posetiti vse večje klube Jugoslavije t. j.
v Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Mari-
boru i. dr. Prišel bo na svojem potu tudi
k nam in igral po želji eno simultansko
partijo s poljubnim številom igralcev
ali pa slepo igro z več igralci. — Že da-
nes opozarjamo vse igralce šaha na zna-
menito priredbo svetovno znanega moj-
stra, ki je tudi poznat kot pisatelj šah.
knjig in sourednik šah. revij. — Naš ma-
riborski klub bo priredil šah. večer z
omenjenim programom proti vstopnini.
Natančneje se sporočimo. — V Ljubljani
bo igral z našim mojstrom g. dr. Vid-
marjem, v Zagrebu z mojstrom Vuko-
vičem.

Mala oznanila.

Brezplačno letovišče se nu-
di takoj pošto izobraženi
gospodini proti majhnemu
delu. Pisma pod "Pohorska
pošta Oplotnica". 984 2—1

Novo kolo s pomožnim mo-
torjem prodam. Cener, Koses-
kega ul. 4. 981 2—1

Pozor! Novo vino 1. K 28.—
čez ulico od 5 l. naprej K 26.
Gostilna pri "Dravski brvi",
Strma ul. 11. 990 2—1

Kompletna spalnica s psibo,
stolice, miza trdi les, otomana,
železna postelja, postelja trdi
les, kredenca z marmornato
ploščo, plišast divan, moške
obleke, in drugo se po ceni
proda. Vpraša se: Rotovski
trg št. 8, I. nad. levo. 992

Čepice po neverjetno nizkih
cenah, perilo, kravate, noga-
vice in ostalo modno blago
priporoča nova modna trgo-
vina B. Veselinović & Komp.,
Maribor, Gosposka ulica 26.
974 6—3

**Menjam s 1. junijem stano-
vanje** z 2 sobama, kabinetom
in kopalo sobe z manjšim z
dvema sobama v Melju ali
bližini koledvera. Ponudbe
pod "Novo stanovanje" na
upravo lista. 968 2—1

Cement, opeko, slamo, seno,
oves, koruzo, krempir, drva,
premog ve no pri Andreju
Oset, Maribor, Aleksandrova
c. 57. Telefon 88. 930 20—7

Za birmance! Veliko izbiri
gotovih oblek po nizki cen-
priporoča J. Vezjak. Konfekci-
cija, Vetrinjska ul. 17. 909

Kekse, kolače, biškote pod
tovarniško ceno prodaja trgo-
vec Ivo Pahor. Vrtna ulica 8,
978 3—2

Volčje pse, 6 tednov stare,
izredno lepe čistokrvne, z ro-
dovnikom (Stammbaum), pra-
da P. Šumenjak, Šmarje pri
Jelsah. 976 3—2

Enodružinska vila z vrtom,
25 minut oddaljena od Glav-
nega trga, se prodaja. Stanova-
nje takoj prosto. Maribor, No-
va vas, Vrtna 10. 969 3—2

Nočni čuval

pošten in zanesljiv, se sprejme pri

Splošni stavbeni družbi na Teznu.

Eksistenca

V neposredni bližini Maribora ob državni
cesti se ugodno prodaja

hiša s trgovino

gospodarskim poslopijem, sadnim in zelenjadnim
vrtom. Trgovina se bavi s prodajo moke na de-
bela in drobno ter z zamenjavo vsakovrstnega
žita. — Mesečni obrat okoli dva vagona blaga.
— Kupec stoji v hiši takoj lepo stanovanje na
razpolago. — **Cena Din. 185.000.—** — Na-
slov pove uprava tega lista. 979 3—2

za trgovca!

Podpirajte slovenske tvrdke!

Izjava.

Podpisana Miroslav in Josipina Glasar, železn
čarja v Krčevini 191, obžaluje nastop proti zakon-
cena Francič z dne 13. maja 1923 in prekličeva vs
žaljivke, ki so padle.

Maribor, dne 17. maja 1923.

982 Miroslav in Josipina Glasar.

CEMENT

gips, strešna le-
penka, karbolinej,
drvoement, vat-
proof, apno, izla-
cijsko lepenco,
mavčne plošče,
pravi Hatschek
eternit i. t. d. nudi
po tovarniških cenah

Material, dr. z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva 13
Telefon 716. 815

Pristna dalmatinska vina,
najboljše vrste, po najnižjih
cenah, se dobe edinole pri
Josipu Povodnik, Maribor,
Vojasniška ulica 4, pod drav-
skim mostom. Za binkešne
praznike si preskrbite te de-
bre dalmatinske kapljice. 980

Zamenjava stanovanja.

Snažno stanovanje v Sečni
ulici z eno sobo in kuhinjo
se zamenja s stanovanjem z
dvema sobama in kuhinjo,
event. tudi v okolici. Naslov
pove uprava.

Ne pozabi naročnino!

Mihel Zevacor Markiza Pompadour.

Zgodovinski roman. — Poslovenla
Rosandra.
(Dalje.) (92)

»Torej,« — je povzel gospod Jakob, —
ta hišna obleka vam stoji imenitno! —
Sicer pa je popolnoma jednaka oni, ki
jo nosi vaša tekmovalka. — Sedaj bi vas
pa še rad videl v drugi obleki, ker je
vedno boljše, da se človek ne zanese na
morebitne slučaje, — in mnogokrat na-
videzno neznatna malenkost zakrivi po-
nesrečenje velikega načrta.« —
Julijeta je bila opravičena, kakor je
omenil gospod Jakob, — v hišno obleko,
— svilen halja izbornega okusa. —
Pritrdila je njegovim zadnjim besedam
ter šla v sosednjo sobo. —
Čez malo časa se je vrnila oblečena
kakor sobarica, — čisto po Suzaninem
vzoru. —

Gospod Jakob jo je opazoval ter pri-
merjal obleko s popisom, katerega je dr-
žal v rokah. —

»Dobro je,« — je končno pritrdil, —
sedaj pa še ponovite, kar bodele go-
vorile.« —

Julijeta je v malo besedah ponovila
očividno že dobro naučeno snov. —

Gospod Jakob je gledal v svoj list pa
vprašal:

»Kako se zove kuharica?« —

»Katarina, — štirideset let, nečimur-
na, — zanjo imam kos svile.« —

»In služkinji?« —

»Pavlina in Nikolina, — dvajset let,
obedve inteligentni in lakomni. — Bile
so nameščene in izbrane od Suzane. —

Vsaka dobi po pet tisoč lir.« —

»In vi, kdo ste?« —

»Starojša Suzanina sestra.« —

Gospod Jakob se je zadovoljil s skuš-
njo. — Vstal je ter prijel Julijeto za
roki ter ji navidezno ginjeno rekel:

»Pomislite, draga moja, da odvisijo
od vašega obnašanja in vaše spretnosti
velike važne zadeve. — Hčerka moja, —
jaz vam zaupam popolnoma!« —

Tem besedam je sledil globok molk, —
zunaj je bila nastala popolna noč. —

Gospod Jakob, ki je že dalje časa ho-
dil po sobi, je končno zopet spregovoril:

»Pojdimo, čas je!« —

Šli so vsi trije iz hiše. — Gospod Ja-
kob miren in tih, du Barry mrk in za-
mišljen, a Julijeta globoko razburjena.

Pred hišo jih je čakala kočija, — jed-
na onih težkih, starodavnih, močnih pot-
nih kočij, ki so posredovale potovanja,
z dvema konjema, kočijaž-postiljon je
bil že na sedlu in čakal povelja. —

Julijeta je vstopila, k njej se je vse-
del du Barry, a gospod Jakob je pristo-
pil k postiljonu. —

»Onih šestdeset tisoč lir?« — je vpra-
šal. —

»So v skrinjici, monsignore,« — je od-
govoril postiljon. —

»Ali se vam je vse naročilo in pove-
dalo?« —

»Da, monsignore, — jedna mladenka
bo vstopila v kočijo in jaz jo povedem
izven Pariza. — Ali kam, tega še ne
vem!« —

»Villers-Cotterets,« — je povedal gos-
pod Jakob. —

»Villers-Cotterets, — dobro!« —

»Ako bi pa dekle zahtevalo, da jo pe-
ljete do bližnje vasi, tedaj jo lahko po-
vedete i do tja, — to je do Mourieval. —
Ali med potoma ne sme z nikomur govo-
riti, — priti z nikomur v zvezo. — Ko se
vrnete mi bodele povedali o eventualnih
dogodkih, ako jih bo!« —

Po teh besedah je tudi gospod Jakob
vstopil v kočijo, ki se je takoj odpeljala,
po desetih minutah se je vstavila kakih
dvesto korakov oddaljena od kraljeve
hišice. —

Izstopila je trojica, Julijeta je bila
zavita v temen plašč, ki je pokrival po-
polnoma njeno obleko sobarice. —

Šli so okoli hiše ter se ustavili pri
vrtinih vraticah, kjer je že nekdo čakal.
Bil je to de Bernis. —

V daljavi je šest udarcev naznanjalo
šesto uro. —

»Ali ste pripravljeni?« — je vprašal
gospod Jakob. —

»Da, monsignore,« — je odvrnil de
Bernis, ki skoraj ni mogel prikrivati
svoje razburjenosti. —

Gospod Jakob je tedaj podal mal list
grofu du Barry ter ukazal:

»Ta listek v kraljevo sobo! — Treba
je, da Lebel stori tako, da kralj ne gre
iz gradu pred polnočjo. — Treba je pa-
ziti na vse. — Vitez bo tu ob desetih. —

Zapomnite si dobro, kaj morate ob ti-
stem času storiti! — Dve uri ni preveč
za nepredvidene zapreke.« —

»O polnoči!« — Dobro, jaz pridem sam-
kaj ob desetih,« — je odgovoril grof ter
hitel proti gradu! —

»Izgovorjeno znamenje!« — je rekel
tedaj gospod Jakob de Bernisu. —

Istočasno je pogledal še jedenkrat
okoli sebe, — Julijeta se je z malim zvež-
njem v roki približala z de Bernisom
vrtinim vraticam. —

Gospod Jakob se je skril pod drevesa.
De Bernis je trikrat potkal na vr-
tica. —

Le-ta so se mahoma odprla in Suzana
je prišla, — malo bleda in prevzeta,
— malo obotavljajoča se v zadnjem, od-
ločilnem trenutku. — Skoraj je že zopet
hotela zapreti vrata, ali de Bernis jo je
že povlekel za roko. —

Istočasno pa se je zmuznila Julijeta v
vrt, — kakor senca, — in vrata so se za-
prla. —

»Franc,« — je zašepetala Suzana ter
se naslonila na de Bernisovo roko. —
»Nikoli ne bom pozabila današnje vzne-
mičenosti. — Ali mi prisežete, da se ne
zgodi ničesar ljudskega gospej d' Etioles?«

»Prisegam ti na moj del paradiža, da
se ne bo zgodilo nič žalega, ne jednemu,
ne drugemu! — Pridi, — glej, kočija te

popelje do Villers-Cotterets. — Denar je
v skrinjici, postiljon čaka. — Sedaj
torej bogata, Suzana, ne pozabi me v
svoji sreči. — Jaz se bodem celo življe-
nje rad spominjal dražestnih štirih dni
tvoje ljubezni!...« —

Suzana se je ginjeno pritisknila k svo-
jemu kavalirju. —

Dospela sta do kočije. — De Bernis,
ki je do konca igral vlogo zaljubljenca,
je objel Suzano, potem jo posadil v ko-
čijo ter zapril vrata s ključem. — Ko-
čijaž je zamahnil z bičem in čez malo
trenutkov se ni niti več slišalo ropota
koles v daljavi. —

De Bernis se je vrnil k gospodu Ja-
kobu, se priklonil pa rekel:

»Dovršeno je, monsignore. — Sedaj
moramo le še čakati do desete ure pri
velikih vratih, kajti k tem vraticam pri-
de vitez d' Assas.« —

»Dobro tedaj,« — je rekel gospod Ja-
kob. — »Ko se vrnem v Pariz, pridite k
meni v seneno ulico, da napraviva raču-
ne. — Te dni ste se res pokazali spret-
nega, zvitega in urnega, da imate lahko
kake pravice in zahteve.« —

De Bernis se je še bolj globoko po-
klonil. — Ko se je zopet vzravnil, je
opazil, da je stroga postava gospoda Ja-
koba izginjala v nočni temi! —

Julijeta je hitro prehodila vrt, vsto-
pila v prtični salon, kjer je gorela sve-
tilka. — Tri dni se je vadila v spozna-
vanju hiše po natančnem načrtu, katerega
je pripravil de Bernis po navodilu Suzane. — Vse je bilo določeno, tudi najmanj-
ši podatki. —

Julijeta je tedaj poznala hišo tako
dobro, kot da bi bila že bivala v njej. —
Slekla si je plašč in ga skrla v neko
omaro. — Pod divan je skrla sveženj,
katerega je prinesla s seboj, potem je
začela gledati okoli sebe. —

(Dalje prihodnjic.)